

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกัน
แห่งผลประโยชน์ตามนัยมาตรา ๕๕ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓)
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือ ที่ ตผ ๐๐๑๓/๒๑๒๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ระหว่างการพิจารณาเรื่องกรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยในการประชุมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๑ เมื่อวันอังคารที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ มีการพิจารณาเรื่องกรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ โดยที่ประชุมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้วมีความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ใช้ถ้อยคำว่า “ค่าใช้จ่ายในการสอบบัญชี” จึงทำให้ตีความไปได้ว่า มีความหมายรวมถึงค่าใช้จ่ายทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าล่วงเวลาการปฏิบัติงาน หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นต้น คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงเห็นควรให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้ทางปฏิบัติเกิดความชัดเจนดังนี้

๑. กรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น “ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชี” หมายความว่ารวมถึงค่าใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง

๒. หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเรียกเก็บในลักษณะของค่าธรรมเนียมจากหน่วยรับตรวจ แล้วนำเงินมาเข้ากองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อเบิกจ่ายในการดังกล่าวตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการบริหารจัดการกองทุน และการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน พ.ศ. ๒๕๖๑ จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

ต่อมาบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือ ที่ ๘๐๐๐๐๐๑๑/๖๖๙ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อหารือในประเด็นเดียวกัน สรุปความได้ว่า โดยที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทมหาชน จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในสัดส่วนร้อยละ ๕๑.๑๑ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และเป็นหน่วยรับตรวจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้แต่งตั้งให้

เรื่องเสร็จที่

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามนัยมาตรา ๕๕ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือ ที่ ศผ ๐๐๑๓/๒๑๒๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ระหว่างการพิจารณาเรื่องกรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยในการประชุมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๑ เมื่อวันอังคารที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ มีการพิจารณาเรื่องกรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ โดยที่ประชุมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้วมีความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ใช้ถ้อยคำว่า “ค่าใช้จ่ายในการสอบบัญชี” จึงทำให้ตีความไปได้ว่า มีความหมายรวมถึงค่าใช้จ่ายทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าล่วงเวลาการปฏิบัติงาน หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นต้น คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงเห็นควรให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้ทางปฏิบัติเกิดความชัดเจนดังนี้

๑. กรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น “ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชี” หมายความว่ารวมถึงค่าใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง

๒. หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเรียกเก็บในลักษณะของค่าธรรมเนียมจากหน่วยรับตรวจ แล้วนำเงินมาเข้ากองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อเบิกจ่ายในการดังกล่าวตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการบริหารจัดการกองทุน และการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน พ.ศ. ๒๕๖๑ จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

ต่อมาบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือ ที่ ๘๐๐๐๐๐๐๑/๖๖๙ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อหารือในประเด็นเดียวกัน สรุปความได้ว่า โดยที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทมหาชน จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในสัดส่วนร้อยละ ๕๑.๑๑ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และเป็นหน่วยรับตรวจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้แต่งตั้งให้

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๔/๓๖๖ ลงวันที่ ๙/๗/๖๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีมาโดยตลอด มีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการจ่ายค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ที่ผ่านมา ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีการพิจารณาแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยมีการจ่ายค่าสอบบัญชีและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบบัญชีมาโดยตลอด ซึ่งค่าสอบบัญชีดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนกรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการตรวจสอบงบการเงินและสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาล รวมทั้งรับรองค่าแปลงงบการเงิน โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบบัญชี อาทิ ค่าล่วงเวลาในการทำงานเพื่อให้บริการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสร็จภายในกำหนดเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าและทรัพย์สินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประจำปี ซึ่งบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้จ่ายให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่างหากจากค่าสอบบัญชี โดยขณะนั้นสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินก็มีกฎหมายให้อำนาจในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตรวจสอบบัญชีตามมาตรา ๑๕ (๙) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำหนดค่าธรรมเนียมตรวจสอบบัญชีและค่าธรรมเนียมอื่นในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้พิจารณาแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีเช่นเดิม แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ได้บัญญัติห้ามผู้ว่าการหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายดำเนินการสอบบัญชีโดยเรียกค่าใช้จ่ายจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ การแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีดังกล่าว จึงเป็นการแต่งตั้งโดยไม่มีการจ่ายค่าสอบบัญชี

๓. โดยที่การดำเนินงานในฐานะผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องดำเนินการรับรองการแปลงงบการเงินให้กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) รวมถึงอาจมีความจำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบงบการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) นอกเวลาปฏิบัติงานปกติ เพื่อให้บริการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. ๔๔/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ซึ่งในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเหล่านี้ อาจทำให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ต้องจ่ายค่ารับรองการแปลงงบการเงิน ซึ่งแต่เดิมสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมอยู่ในค่าธรรมเนียมสอบบัญชี รวมถึงค่าปฏิบัติงานล่วงเวลาให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้วย

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงใคร่ขอหารือว่า ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบบัญชี อาทิ ค่ารับรองการแปลงงบการเงิน ค่าล่วงเวลาในการทำงานเพื่อให้บริการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าและทรัพย์สินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประจำปี เป็นค่าใช้จ่ายที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสามารถเรียกเก็บได้หรือไม่ หรือเป็น

ค่าใช้จ่ายที่เข้าข่ายต้องห้ามตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยมีผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า เนื่องจากข้อหารือของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นประเด็นเดียวกัน จึงเห็นควรพิจารณาให้ความเห็นในคราวเดียวกันดังนี้

โดยที่มาตรา ๕๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นบทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย ใช้หน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓^๒ และมาตรา ๕๔^๓ ดำเนินการสอบบัญชีโดยมีการเรียกค่าใช้จ่ายจากหน่วยรับตรวจ ซึ่งบทบัญญัตินี้ดังกล่าวจำกัดอยู่แต่เฉพาะค่าใช้จ่าย “อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์” เท่านั้น หากมีค่าใช้จ่ายใดที่ไม่มีลักษณะเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ย่อมสามารถเรียกเก็บได้ สำหรับค่าใช้จ่ายที่ยกตัวอย่างมาอันได้แก่ ค่าล่วงเวลาในการทำงาน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน นั้น

มาตรา ๕๕ การใช้หน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ นั้น ห้ามมิให้ผู้ว่าการหรือเจ้าหน้าที่ผู้ว่าการมอบหมายดำเนินการสอบบัญชีโดยมีการเรียกค่าใช้จ่ายจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์

มาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ
- (๒) ตรวจผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๑) และ (๒)
- (๔) กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตาม (๓)

ในการตรวจเงินแผ่นดินสำหรับหน่วยรับตรวจตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๔ (๗) ให้ตรวจเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ว่ามีการใช้จ่ายไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

มาตรา ๕๔ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) กำหนดแผนการตรวจสอบประจำปีเพื่อให้สำนักงานถือปฏิบัติ และเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ
- (๒) ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่
- (๓) ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่
- (๔) แจ้งผลการตรวจสอบและติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้เป็นไปตามผลการตรวจสอบ
- (๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ

(๖) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการหรือในกิจการต่าง ๆ เพื่อช่วยการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) จัดจ้างและกำหนดค่าจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) มอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติตาม (๒) (๓) และ (๔) และมาตรา ๗ วรรคสาม รวมถึงรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การกำหนดแผนการตรวจสอบตาม (๑) ต้องสอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด

เห็นได้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่หน่วยรับตรวจจะต้องจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยตรง เสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของหน่วยรับตรวจ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวย่อมมีลักษณะเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เนื่องจากทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยตรงจากหน่วยรับตรวจ

สำหรับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนั้น โดยที่มาตรา ๓๒ (๓)^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ ประกอบกับคำว่า “ค่าธรรมเนียม” หมายถึงเงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่เรียกเก็บตามกฎหมายเนื่องจากการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ให้บริการในการตรวจสอบบัญชีและการตรวจสอบหรือการกระทำอื่นจึงย่อมมีสิทธิที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเป็นจำนวนตามที่มาตรา ๓๒ (๓) ได้ให้อำนาจไว้ โดยในการออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินย่อมต้องคำนึงถึงความยากง่าย ปริมาณที่ต้องทำ และระยะเวลาที่ต้องทำให้แล้วเสร็จ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นจำนวนค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกันสำหรับหน่วยรับตรวจที่แตกต่างกันได้ และเมื่อได้รับค่าธรรมเนียมแล้ว เงินค่าธรรมเนียมนั้นย่อมตกเป็นรายได้ของกองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน มิได้ตกได้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่กับหน่วยรับตรวจโดยตรง ส่วนการจะนำเงินจากกองทุนดังกล่าวไปใช้จ่ายในเรื่องใดได้บ้างย่อมเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๐^๕ ซึ่งได้รวมถึงค่าใช้จ่ายกรณีงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เพียงพอหรือไม่อาจเบิกจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินได้ หรือแม้แต่ค่าตอบแทนพิเศษได้อยู่แล้ว ซึ่งเป็นการจ่ายกันในระหว่างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่เกี่ยวกับผู้รับตรวจแต่อย่างใด

(นางสาวจรรุวรรณ เสงตรกุล)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๖๑

^๔มาตรา ๓๒ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับในเรื่องดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) การจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงาน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕มาตรา ๘๐ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นค่าใช้จ่ายกรณีงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เพียงพอหรือไม่อาจเบิกจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินได้

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาประสิทธิภาพในการตรวจเงินแผ่นดิน

(๓) สมทบเป็นค่าตอบแทนพิเศษ และสวัสดิการของเจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงาน

(๔) เป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และลูกจ้างเพื่อช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน

(๕) ค่าใช้จ่ายอื่นใดที่จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

การใช้จ่ายเงินกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกัน
แห่งผลประโยชน์ตามนัยมาตรา ๕๕ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓)
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือ ที่ ตผ ๐๐๑๓/๒๑๒๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า ด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ระหว่างการพิจารณาเรื่องกรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยในการประชุมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๑ เมื่อวันอังคารที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ มีการพิจารณาเรื่องกรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ โดยที่ประชุมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้วมีความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ใช้ถ้อยคำว่า “ค่าใช้จ่ายในการสอบบัญชี” จึงทำให้ตีความไปได้ว่า มีความหมายรวมถึงค่าใช้จ่ายทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าล่วงเวลาการปฏิบัติงาน หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นต้น คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงเห็นควรให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้ทางปฏิบัติเกิดความชัดเจนดังนี้

๑. กรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น “ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชี” หมายความว่ารวมถึงค่าใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง

๒. หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเรียกเก็บในลักษณะของค่าธรรมเนียมจากหน่วยรับตรวจ แล้วนำเงินมาเข้ากองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อเบิกจ่ายในการดังกล่าวตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการบริหารจัดการกองทุน และการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน พ.ศ. ๒๕๖๑ จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

ต่อมาบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือ ที่ ๘๐๐๐๐๐๐๑/๖๖๙ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อหารือในประเด็นเดียวกัน สรุปลงความได้ว่า โดยที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทมหาชน จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในสัดส่วนร้อยละ ๕๑.๑๑ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และเป็นหน่วยรับตรวจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้แต่งตั้งให้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีมาโดยตลอด มีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการจ่ายค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ที่ผ่านมา ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีการพิจารณาแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยมีการจ่ายค่าสอบบัญชีและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบบัญชีมาโดยตลอด ซึ่งค่าสอบบัญชีดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนกรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการตรวจสอบงบการเงินและสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาล รวมทั้งรับรองค่าแปลงงบการเงิน โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบบัญชี อาทิ ค่าล่วงเวลาในการทำงานเพื่อให้บริการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสร็จภายในกำหนดเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าและทรัพย์สินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประจำปี ซึ่งบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้จ่ายให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่างหากจากค่าสอบบัญชี โดยขณะนั้นสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินก็มีกฎหมายให้อำนาจในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตรวจสอบบัญชีตามมาตรา ๑๕ (๙) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำหนดค่าธรรมเนียมตรวจสอบบัญชีและค่าธรรมเนียมอื่นในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้พิจารณาแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีเช่นเดิม แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ได้บัญญัติห้ามผู้ว่าการหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายดำเนินการสอบบัญชีโดยเรียกค่าใช้จ่ายจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ การแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีดังกล่าว จึงเป็นการแต่งตั้งโดยไม่มีการจ่ายค่าสอบบัญชี

๓. โดยที่การดำเนินงานในฐานะผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องดำเนินการรับรองการแปลงงบการเงินให้กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) รวมถึงอาจมีความจำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบงบการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) นอกเวลาปฏิบัติงานปกติ เพื่อให้บริการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. ๔๔/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ซึ่งในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเหล่านี้ อาจทำให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ต้องจ่ายค่ารับรองการแปลงงบการเงิน ซึ่งแต่เดิมสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมอยู่ในค่าธรรมเนียมสอบบัญชี รวมถึงค่าปฏิบัติงานล่วงเวลาให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้วย

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงใคร่ขอหารือว่า ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบบัญชี อาทิ ค่ารับรองการแปลงงบการเงิน ค่าล่วงเวลาในการทำงานเพื่อให้บริการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าและทรัพย์สินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประจำปี เป็นค่าใช้จ่ายที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสามารถเรียกเก็บได้หรือไม่ หรือเป็น

ค่าใช้จ่ายที่เข้าข่ายต้องห้ามตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยมีผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า เนื่องจากข้อหาหรือของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นประเด็นเดียวกัน จึงเห็นควรพิจารณาให้ความเห็นในคราวเดียวกันดังนี้

โดยที่มาตรา ๕๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นบทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย ใช้น้ำที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓^๒ และมาตรา ๕๔^๓ ดำเนินการสอบบัญชีโดยมีการเรียกค่าใช้จ่ายจากหน่วยรับตรวจ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวจำกัดอยู่แต่เฉพาะค่าใช้จ่าย “อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์” เท่านั้น หากมีค่าใช้จ่ายใดที่ไม่มีลักษณะเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ย่อมสามารถเรียกเก็บได้ สำหรับค่าใช้จ่ายที่ยกตัวอย่างมาอันได้แก่ ค่าล่วงเวลาในการทำงาน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน นั้น

“มาตรา ๕๕ การใช้หน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ นั้น ห้ามมิให้ผู้ว่าการหรือเจ้าหน้าที่ผู้ว่าการมอบหมายดำเนินการสอบบัญชีโดยมีการเรียกค่าใช้จ่ายจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์

“มาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ
- (๒) ตรวจผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๑) และ (๒)
- (๔) กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตาม (๓)

ในการตรวจเงินแผ่นดินสำหรับหน่วยรับตรวจตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๔ (๗) ให้ตรวจเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ว่ามีการใช้จ่ายไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

“มาตรา ๕๔ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) กำหนดแผนการตรวจสอบประจำปีเพื่อให้สำนักงานถือปฏิบัติ และเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ
- (๒) ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่
- (๓) ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

(๔) แจ้งผลการตรวจสอบและติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้เป็นไปตามผลการตรวจสอบ

(๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ

(๖) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการหรือในกิจการต่าง ๆ เพื่อช่วยการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) จัดจ้างและกำหนดค่าจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

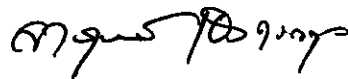
(๘) มอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติตาม (๒) (๓) และ (๔) และมาตรา ๗ วรรคสาม รวมถึงรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การกำหนดแผนการตรวจสอบตาม (๑) ต้องสอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด

เห็นได้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่หน่วยรับตรวจจะต้องจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยตรง เสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของหน่วยรับตรวจ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวย่อมมีลักษณะเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เนื่องจากทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยตรงจากหน่วยรับตรวจ

สำหรับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนั้น โดยที่มาตรา ๓๒ (๓)^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ ประกอบกับคำว่า “ค่าธรรมเนียม” หมายถึงเงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่เรียกเก็บตามกฎหมายเนื่องจากการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ให้บริการในการตรวจสอบบัญชีและการตรวจสอบหรือการกระทำอื่นจึงย่อมมีสิทธิที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเป็นจำนวนตามที่มาตรา ๓๒ (๓) ได้ให้อำนาจไว้ โดยในการออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินย่อมต้องคำนึงถึงความยากง่าย ปริมาณที่ต้องทำ และระยะเวลาที่ต้องทำให้แล้วเสร็จ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นจำนวนค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกันสำหรับหน่วยรับตรวจที่แตกต่างกันได้ และเมื่อได้รับค่าธรรมเนียมแล้ว เงินค่าธรรมเนียมนั้นย่อมตกเป็นรายได้ของกองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน มิได้ตกได้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่กับหน่วยรับตรวจโดยตรง ส่วนการจะนำเงินจากกองทุนดังกล่าวไปใช้จ่ายในเรื่องใดได้บ้างย่อมเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๐^๕ ซึ่งได้รวมถึงค่าใช้จ่ายกรณีงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เพียงพอหรือไม่อาจเบิกจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินได้ หรือแม้แต่ค่าตอบแทนพิเศษได้อยู่แล้ว ซึ่งเป็นการจ่ายกันในระหว่างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่เกี่ยวกับผู้รับตรวจแต่อย่างใด

(นางสาวจรรวณ เสงตรกุล)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๖๑

^๔มาตรา ๓๒ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

(๓) การจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงาน

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

^๕มาตรา ๘๐ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นค่าใช้จ่ายกรณีงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เพียงพอหรือไม่อาจเบิกจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินได้

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาประสิทธิภาพในการตรวจเงินแผ่นดิน

(๓) สมทบเป็นค่าตอบแทนพิเศษ และสวัสดิการของเจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงาน

(๔) เป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และลูกจ้างเพื่อช่วยในการปฏิบัติหน้าที่

ของสำนักงาน

(๕) ค่าใช้จ่ายอื่นใดที่จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตามที่คณะกรรมการ

กองทุนกำหนด

การใช้จ่ายเงินกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ที่ นร ๐๙๐๔/๗๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง กรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และขอหารือเกี่ยวกับการเก็บค่าใช้จ่ายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๑๓/๒๑๒๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
- (๒) สำเนาหนังสือบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่ ๘๐๐๐๐๐๐๑/๖๖๙ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑
- (๓) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) และ (๒) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๓) ทั้งนี้ โดยมีผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรวณ เสงตระกูล)

รองเลขาธิการ รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๖๙ (นางสาวอัจฉนา) ศรศักดิ์,

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๙๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ศรศักดิ์
รักษา
อัจฉนา

ที่ นร ๐๙๐๔/๕๐๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง กรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/ป ๑๘๗๕
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามนัยมาตรา ๕๕ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์และการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรววรรณ เฮงตระกูล)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๖๙ (นางสาวอัสจินา) ดรศักดิ์.

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๙๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ส่งมอบ
1 ตุลาคม
พินิจ
นางสาว

ที่ นร ๐๙๐๔/๕๐๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการเก็บค่าใช้จ่ายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/ป ๑๘๗๖
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

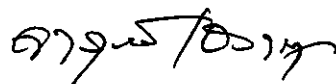
สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
สอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามนัยมาตรา ๕๕
และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียก
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๖๑ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว
และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ
ตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

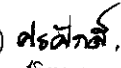
(นางสาวจรรววรรณ เสงตระกุล)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๖๙ (นางสาวอัสจินา)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๕๑๙๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

อัสจินา
อัสจินา
อัสจินา
นางอัสจินา

ที่ นร ๐๔๐๔/๓๖๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง กรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และขอหารือเกี่ยวกับการเก็บค่าใช้จ่ายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๑๓/๒๑๒๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
- (๒) สำเนาหนังสือบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่ ๘๐๐๐๐๐๐๑/๖๖๙ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑
- (๓) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) และ (๒) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๓) ทั้งนี้ โดยมีผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรวณ เสงตระกุล)
รองเลขาธิการ รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ นร ๐๙๐๔/๒๐๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง กรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/ป ๑๘๓๕
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามนัยมาตรา ๕๕ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์และการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรพวรรณ เสงตระกุล)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๖๙ (นางสาวอัสจนาฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๙๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ที่ นร ๐๙๐๔/๕๐๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการเก็บค่าใช้จ่ายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/ป ๑๘๗๖
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
สอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามนัยมาตรา ๕๕
และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียก
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๖๑ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว
และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ
ตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรวรณ์ เฮงตระกูล)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๖๙ (นางสาวอัสจนาฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๙๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกัน
แห่งผลประโยชน์ตามนัยมาตรา ๕๕ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓)
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือ ที่ ตผ ๐๐๑๓/๒๑๒๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า ด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ระหว่างการพิจารณาเรื่องกรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยในการประชุมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๑ เมื่อวันอังคารที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ มีการพิจารณาเรื่องกรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ โดยที่ประชุมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้วมีความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มิได้ใช้ถ้อยคำว่า “ค่าใช้จ่ายในการสอบบัญชี” จึงทำให้ตีความไปได้ว่า มีความหมายรวมถึงค่าใช้จ่ายทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าล่วงเวลาการปฏิบัติงาน หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นต้น คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงเห็นควรให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้ทางปฏิบัติเกิดความชัดเจนดังนี้

๑. กรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น “ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชี” หมายความว่ารวมถึงค่าใช้จ่ายในเรื่องใดบ้าง

๒. หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเรียกเก็บในลักษณะของค่าธรรมเนียมจากหน่วยรับตรวจ แล้วนำเงินมาเข้ากองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อเบิกจ่ายในการดังกล่าวตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการบริหารจัดการกองทุน และการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน พ.ศ. ๒๕๖๑ จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

ต่อมาบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือ ที่ ๘๐๐๐๐๐๐๑/๖๖๙ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อหารือในประเด็นเดียวกัน สรุปลงความได้ว่า โดยที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทมหาชน จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในสัดส่วนร้อยละ ๕๑.๑๑ ของจำนวนหุ้นทั้งหมด มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และเป็นหน่วยรับตรวจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้แต่งตั้งให้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีมาโดยตลอด มีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการจ่ายค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ที่ผ่านมา ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีการพิจารณาแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยมีการจ่ายค่าสอบบัญชีและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบบัญชีมาโดยตลอด ซึ่งค่าสอบบัญชีดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนกรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการตรวจสอบงบการเงินและสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาล รวมทั้งรับรองค่าแปลงงบการเงิน โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบบัญชี อาทิ ค่าล่วงเวลาในการทำงานเพื่อให้บริการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสร็จภายในกำหนดเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าและทรัพย์สินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประจำปี ซึ่งบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้จ่ายให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่างหากจากค่าสอบบัญชี โดยขณะนั้นสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินก็มีกฎหมายให้อำนาจในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตรวจสอบบัญชีตามมาตรา ๑๕ (๙) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำหนดค่าธรรมเนียมตรวจสอบบัญชีและค่าธรรมเนียมอื่นในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้พิจารณาแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีเช่นเดิม แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ได้บัญญัติห้ามผู้ว่าการหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายดำเนินการสอบบัญชีโดยเรียกค่าใช้จ่ายจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ การแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีดังกล่าว จึงเป็นการแต่งตั้งโดยไม่มีการจ่ายค่าสอบบัญชี

๓. โดยที่การดำเนินงานในฐานะผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องดำเนินการรับรองการแปลงงบการเงินให้กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) รวมถึงอาจมีความจำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบงบการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) นอกเวลาปฏิบัติงานปกติ เพื่อให้บริการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. ๔๔/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ซึ่งในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเหล่านี้ อาจทำให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ต้องจ่ายค่ารับรองการแปลงงบการเงิน ซึ่งแต่เดิมสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมอยู่ในค่าธรรมเนียมสอบบัญชี รวมถึงค่าปฏิบัติงานล่วงเวลาให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้วย

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงใคร่ขอหารือว่า ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบบัญชี อาทิ ค่ารับรองการแปลงงบการเงิน ค่าล่วงเวลาในการทำงานเพื่อให้บริการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าและทรัพย์สินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประจำปี เป็นค่าใช้จ่ายที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสามารถเรียกเก็บได้หรือไม่ หรือเป็น

ค่าใช้จ่ายที่เข้าข่ายต้องห้ามตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยมีผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า เนื่องจากข้อหาหรือของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นประเด็นเดียวกัน จึงเห็นควรพิจารณาให้ความเห็นในคราวเดียวกันดังนี้

โดยที่มาตรา ๕๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นบทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย ใช้หน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓^๒ และมาตรา ๕๔^๓ ดำเนินการสอบบัญชีโดยมีการเรียกค่าใช้จ่ายจากหน่วยรับตรวจ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวจำกัดอยู่แต่เฉพาะค่าใช้จ่าย “อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์” เท่านั้น หากมีค่าใช้จ่ายใดที่ไม่มีลักษณะเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ย่อมสามารถเรียกเก็บได้ สำหรับค่าใช้จ่ายที่ยกตัวอย่างมาอันได้แก่ ค่าล่วงเวลาในการทำงาน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน นั้น

มาตรา ๕๕ การใช้หน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ นั้น ห้ามมิให้ผู้ว่าการหรือเจ้าหน้าที่ผู้ว่าการมอบหมายดำเนินการสอบบัญชีโดยมีการเรียกค่าใช้จ่ายจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์

มาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับ การตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ
- (๒) ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๑) และ (๒)
- (๔) กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตาม (๓)

ในการตรวจเงินแผ่นดินสำหรับหน่วยรับตรวจตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๔ (๗) ให้ตรวจเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ว่ามีการใช้จ่ายไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

มาตรา ๕๔ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) กำหนดแผนการตรวจสอบประจำปีเพื่อให้สำนักงานถือปฏิบัติ และเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ
- (๒) ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่
- (๓) ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

(๔) แจ้งผลการตรวจสอบและติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ เพื่อให้เป็นไปตามผลการตรวจสอบ

(๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ

(๖) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการหรือในกิจการต่าง ๆ เพื่อช่วยการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) จัดจ้างและกำหนดค่าจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) มอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติตาม (๒) (๓) และ (๔) และมาตรา ๗ วรรคสาม รวมถึงรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การกำหนดแผนการตรวจสอบตาม (๑) ต้องสอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด

เห็นได้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่หน่วยรับตรวจจะต้องจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยตรง เสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของหน่วยรับตรวจ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวย่อมมีลักษณะเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เนื่องจากทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยตรงจากหน่วยรับตรวจ

สำหรับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนั้น โดยที่มาตรา ๓๒ (๓)^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ ประกอบกับคำว่า “ค่าธรรมเนียม” หมายถึงเงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่เรียกเก็บตามกฎหมายเนื่องจากการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ให้บริการในการตรวจสอบบัญชีและการตรวจสอบหรือการกระทำอื่นจึงย่อมมีสิทธิที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเป็นจำนวนตามที่มาตรา ๓๒ (๓) ได้ให้อำนาจไว้ โดยในการออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินย่อมต้องคำนึงถึงความยากง่าย ปริมาณที่ต้องทำ และระยะเวลาที่ต้องทำให้แล้วเสร็จ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นจำนวนค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกันสำหรับหน่วยรับตรวจที่แตกต่างกันได้ และเมื่อได้รับค่าธรรมเนียมแล้ว เงินค่าธรรมเนียมนั้นย่อมตกเป็นรายได้ของกองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน มิได้ตกให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่กับหน่วยรับตรวจโดยตรง ส่วนการจะนำเงินจากกองทุนดังกล่าวไปใช้จ่ายในเรื่องใดได้บ้างย่อมเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๐^๕ ซึ่งได้รวมถึงค่าใช้จ่ายกรณีงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เพียงพอหรือไม่อาจเบิกจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินได้หรือแม้แต่ค่าตอบแทนพิเศษได้อยู่แล้ว ซึ่งเป็นการจ่ายกันในระหว่างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่เกี่ยวกับผู้รับตรวจแต่อย่างใด

(นางสาวจรรวณ เสงตระกุล)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๖๑

^๔มาตรา ๓๒ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับในเรื่องดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) การจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงาน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕มาตรา ๘๐ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นค่าใช้จ่ายกรณีงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เพียงพอหรือไม่อาจเบิกจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินได้

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาประสิทธิภาพในการตรวจเงินแผ่นดิน

(๓) สมทบเป็นค่าตอบแทนพิเศษ และสวัสดิการของเจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงาน

(๔) เป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และลูกจ้างเพื่อช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน

(๕) ค่าใช้จ่ายอื่นใดที่จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

การใช้จ่ายเงินกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ที่ นร ๐๙๐๔/

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง กรณีห้ามมิให้เรียกค่าใช้จ่ายการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และขอหารือเกี่ยวกับการเก็บค่าใช้จ่ายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๑๓/๒๑๒๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
- (๒) สำเนาหนังสือบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่ ๘๐๐๐๐๐๐๑/๖๖๙ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑
- (๓) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามนัยมาตรา ๕๕ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) และ (๒) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบบัญชีจากหน่วยรับตรวจ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๓) ทั้งนี้ โดยมีผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรวณ เสงตระกูล)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๖๙ (นางสาวอัสจนาฯ) **ดร.ผด.**

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๙๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ดร.ผด.
ผู้จัดทำ
พ.ศ. ๒๕๖๑
นางสาวท